BYLAAG A.

Rapport van die Kommissie insake die oprigting van 'n „CHRISTELIJK NATIONALE SCHOOL" behandel op die Kerkraadsvergadering van 1/7/04

(i) Deze School moet in Christelijk Nationale richting werken. Handleiding by het onderwys zal nagenoeg zijn het leerplan voor C.N.O. Scholen in de Transvaal.

(ii) Het logieshuis moet worden gebouwd op het erf behorende aan de Kerkraad. Het erf wordt gewaardeerd op £50 en het logieshuis gebouwd voor £950. De £50 voor het erf afgetrokken, zal voor het schoolgebouw worden gebruikt.

(iii) Het schoolgebouw dadelijk te worden gebouwd tegen ongeveer £600 zal op het kerkplein tot stand worden gebracht.

(iv) De fondsen voor den bouw der school zullen als volgt opgemaakt worden :

1. Het nog liggende watergeld.
2. £50 in (ii) gemeld.
3. De resterende som door den Kerkraad te vinden.

(v) Het onderwys zal gaan vooreerst tot het Goevernements Hogerschool examen met het oog op voorbereiding voor de Theol. School.

(vi) De jaarlijksche uitgaven voor het onderwys van 100 kinderen zullen ongeveer £440 beloopen, gerekend als volgt :

Salarissen : 1ste onderwyser £200 met vrye woning op logieshuis.
2de onderwyser £120 met vrye kamer op logieshuis.
3de onderwyser £80 met vrye kamer op logieshuis.
Bykomende uitgaven...... £40

(vii) (a) De schoolgelden van 100 kinderen kunnen £240 per jaar opbrengen.

(b) Door de Kerkraad zullen plannen beraamd moeten worden om de resteerende £200 voor de lopende uitgaven te vinden.

(viii) Het logieshuis staat onder het beheer van den Hoofdonderwyzer.

(ix) Het kostgeld worde vooreerst geregeld als volgt :

Voor 1 kind £36 per jaar.
Voor 2 van deselfde ouders £36 en £30 per jaar.
Voor 3 van deselfde ouders £36 en £30 en £24 p.j.

........ooo0ooo........

BYLAAG B.

Steynsburg.

25 Mei 1912.

De Hoogedelgestrenge, De Administrateur,
en Edelachtbare heren van de
Uitvoerende Raad van de Kaap Provinsie.

Hoogedelgestrenge heer en edelachtb. heren,

Met verschuldigde eerbied en hoogachting wensen wij de ondergetekenden, ene Kommissie samengesteld uit Begunstigers van de Vrye Christelike School, uit 't Bestuur van genoemde school en uit leden van 't Bestuur van 't Gereformeerde Gymnasium te Steynsburg, allen burgers van deze Provincie, U te naderen met 't beleefd verzoek, dat het U moge behagen geldelike ondersteuning te geven

(a) aan 't Gereformeerd Gymnasium, ene inrichting die beoogt 't geven van hoger onderwijs en de opleiding van onderwijzers(essen).
(b) aan de lagere school alhier, enen school die getoond heeft ene bepaalde behoefte in dit distrikt te vervullen, en die meteen dient als oefen school voor de kwekeling onderwijzers en onmisbaar is voor dat doel. En te verzoeken
(c) dat wij mogen delen in de voorrechten van 't Leningsfonds voor schoolgebouw doeleinden.

Om U meerdere bekendheid met deze beide inrichtingen te geven vergun ons de navolgende beschrijving :

In 1905 is de V.C.School alhier opgericht door belangstellende ouders en is begonnen met 60 kinderen en 2 onderwijzers. Zij toonde dadelik in 'n behoefte te voorzien, want 't getal kinderen nam toe zodat uitbreidingen spoedig noodzakelik werden. In 1908 waren er over de honderd kinderen met vier onderwijzers.

Doch ook de behoefte aan 'n Hoger en Normaal School begon zich te openbaren, zodat reeds in 1906 de Algemene Vergadering van de Gereformeerde Kerk, verteenwoordigende de noordelike distrikten, 't volgend besluit passeerde naar aanleiding van 'n desbetreffend beschrijvingspunt :

"De Algemene Vergadering acht zulk een Gymnasium dringend nodig voor de Kaap Kolonie, en besluit een Commissie te benoemen die de zaak degelik moet onderzoeken, en de vergadering aanstaande jaar met

een rapport te dienen aangaande in hoeverre het mogelik is tot oprichting ervan over te gaan"

en verder met betrekking tot 'n Normaal School :

"Deze Algemene Vergadering gevoelt de grote behoefte aan een school volgens het beschrijvingspunt van Barkly Oost, en draagt deze zaak op aan de Commissie die aangesteld is om te werken voor een Gymnasium te Steynsburg met de hoop dat ook deze zaak uitgevoerd zal kunnen worden."

Terloops merken we op dat de Gerf. Kerk, waartoe de ondersteuners van deze scholen grotendeels behoren in Junie 1911, 9934 zielen telde in de Noordelike distrikten van de Kaap Provincie en dat zij van de grootste grond bezitters en belasting betalers in dit deel van ons land zijn.

Deze besluiten liepen uit op de oprichting van 'n Normaal en Hoger School alhier in 1909. Ook deze inrichting toonde levensvatbaarheid te bezitten en groeide dadelik aan zodat de twee scholen tans gezamenlik over 150 kinderen met zeven onderwijzers tellen.

Kinderen zijn in die tyd van byna alle noordelike distrikten gekomen; en daar deze school 't vertrouwen heeft van, en dezelfde richting toegedaan is als, de ouders hebben kinderen voor hoger onderwijs ingegaan die anders en nooit zouden gekomen zijn. Deze school heeft reeds goede resultaten geleverd en is nu vatbaar voor verdere uitbreiding doch de middelen daartoe ontbreken. Zij wordt reeds met grote opoffering in stand gehouden; doelmatige gebouwen werden opgetrokken op eigen kosten; de uitgaven voor en de kosten van de twee scholen in 1911 bedroegen £989 15s. 7d. Benevens deze som moeten de ondersteuners nog hun bijdragen geven aan direkte school belasting.

Dat 't de ondersteuners te doen is om alleen degelik onderwijs te verkrijgen blijkt niet alleen uit de opofferingen die zij zich getroosten doch ook uit 't feit dat alleen gekwalificeerde onderwijzers aangesteld worden en dat 't sekulair onderwijs van dezelfde hoogte is als dat van de staat.

In belang van Opvoeding en Onderwijs in 't algemeen gewij dat de tijd nu gekomen is om de zaak hier verdere uit-

breiding te geven. De belangstelling in Onderwys en biesonderlik in hoger onderwijs is juist door deze scholen veel groter geworden onder dat gedeelte van ons volk waartoe wij behoren. Dat gedeelte begeert nu ook 'n eigen, degelike inrichting voor hoger en normaal onderwijs.waarheen zij hunne kinderen met gerustheid kunnen zenden, wetende dat zij volgens hun doopsbelofte en in aansluiting met de huiselike opvoeding onderwesen worden, en waar zij onder behoorlik toezicht van hun eigen kerk zullen zijn. Het grote gevaar van kinderen zonder eigen kerklik verband in 'n kritieke tijd van hun leven van huis te laten gaan, beseffen de ouders terdege en dit gevaar kan tans in de K.P. nergens dan te Steynsburg ontkomen worden, wat dit gedeelte van ons volk betreft. 'n Gedeelte, wij mogen het met trots en waarheid verklaren, dat vanaf de zestiger jaren blijk gegeven heeft van grote belangstelling in onderwijs. Het heeft zich in de stichting van 'n litterariese departement nevens de Theologiese School te Burgersdorp grote geldelike opofferingen getroost waarvan het heerlike vruchten mocht beleven in de resultaten van de verschillende eksamina niet alleen, maar ook in 't leveren van mannen die gerekend kunnen worden onder de besten van de onderwijsmannen in dit land, als Professoren, onderwijzers en bevorderaars van 't nationaal onderwijs. En juist omdat gemelde ouders de vrucht en de kracht van zodanige inrichting voor ons volksleven hebben ondervonden, willen zij er weer een stichten in plaats van gemelde inrichting die met de Theol. School naar Transvaal is verhuisd.

Wij wensen ten slotte er nadruk op te leggen dat 't doel met bovengemelde school niet zozeer en alleen is 't geven van meer Bijbel- en dogmatiesonderwijs als wel 't handhaven van 'n eigen beginsel en geest waardoor geheel de gang van 't onderwijs in die school wordt beheerst en bezield.

Wij wensen gaarne deze zaak met U persoonlik te bespreken op grond van de bovengemelde behoefte en begeerte van 'n niet onaanzienlik deel van ons volk in de noordelike distrikten, U de gronden voor te leggen waarop wij ons verzoek baseren

en U dokumentaire en andere bewijzen te leveren voor de redelikheid en de wettelikheid van ons nederig doch billik verzoek.

Dies vragen wij beleefdelik 'n persoonlik onderhoud met U te mogen hebben voor de bespreking van deze zaak op de aangegeven lijnen.

Intussen blijven we afwachtend, met hoogachting en eerbied uw onderdanige dienaren,
de Kommissie voornoemd.

W.g. G.H.J. v.d. Walt, Voorz Alg. Verg. K.
D. Postma, Scriba.
W. Postma, Voorz. V.Chr. School.
H.C. van Rooy, Scriba.
H.J.J. van der Walt, Voorz. C.N.O. Ver.

.......oooOooo.......

BYLAAG C

Verhouding tussen die NORMAAL SKOOL en die GYMNASIUM en die pligte van die onderskeie hoofde.

5 April 1918

A. Rektor en Prinsipaal

Die Hoofd van die Normaal Skool sal meteen Rektor wees van die Gymnasium. Die Hoofd van die Gymnasium sal als Vise-Prinsipaal optree van die Normaal.

B. Pligte van die Rektor van die Normaal en Matriek.

Die Hoofd van die Normaal Skool sal die volgende sake beheer :

1) Verdeling van werk in die Normaal en Matriek Klasse;
2) Supervisie oor die Normaal en Matriek Klasse;
3) Handhawing van orde en tug in die Normaal en Matriek Klas;
4) Uitwerking van skemas van die Departementele leerplan;
5) Teken van alle offisiële dokumente en opmake van die nodige verslae in verband met die Normaal Skool en Matriek Klasse;
6) Jaarliks verslag te doen van die werk van die Normaal Skool en Matriek Klasse aan die Algemene Vergadering van die Geref. Kerk K. Provinsie;
7) Voorsiening te maak vir die nodige boeke, skryfbehoeftes en meubilair vir die Normaal Skool en Matriek Klasse

C. Pligte van Prinsipaal van Gymnasium.

1) Verdeling van werk van Gymnasium in oorleg met die Rektor;
2) Supervisie oor al die klasse van die Gymnasium;
3) Handhawing van orde en tug in die Gymnasium;
4) Vasstelling van die leerplan van die Gymnasium met medewerking van die Rektor, en onderhewig aan die goedkeuring van die Skoolkommissie;
5) Tekening van alle offisiële dokumente in verband met die Gymnasium en opmake van die nodige verslae;
6) Die jaarlikse inspeksie van die Gymnasium in oorleg met die Rektor, en van die toestand van die skool

verslag te doen aan die Skoolkommissie.

7) Voorsiening te maak vir boeke, skryfbehoeftes en meubilair van die Gymnasium.

D. Verband van Normaal Skool en Gymnasium.

1) Die Kwekeling Onderwysers(esse) sal toegang hê tot die Gymnasium vir die voorgeskrewe praktiese werk, model- en proeflesse. Die Rektor sal die reg hê om die nodige regelings daarvoor te tref in die Gymnasium.

2) Vir assistensie in die Normaal Skool en Matriek klas sal die Rektor gebruik kan maak van die dienste van die assistente uit die Gymnasium tot 'n maksimum tyd van 12½ uur per week en visa versa tot 'n maksimum tyd van 10 uur per week.

3) Die opening en sluiting van die lesse van die twee Inrigtinge sal gesamelik geskied onder leiding van die Rektor bygestaan deur die Prinsipaal van die Gymnasium.

.......oooOooo.......

BYLAAG D.

Basis vir Bespreking van Amalgamasie van die Plaaslike Twee Primêre Skole soos opgestel deur die Subkomitee van die Skoolraad.

As moontlike basis vir bespreking van amalgamasie dien die volgende :

(a) dat die twee bestaande primêre skole amalgameer onder die naam „Die Jan van der Walt Primêre Skool."

(b) dat die skool gestel word onder 'n kommissie van sewe lede, bestaande uit drie lede van die Geref. Kerk en drie lede van die Ned. Ger. Kerk en een lid wat aan geen van die beide kerke behoort nie, en dat die kommissie homself konstitueer.

(c) dat die teenwoordige staf van die Gimnasium sowel as van die Steynsburg Primêre Skool behou word op die staf van die geamalgameerde skool.

(d) dat die skoolkommissie, met inagneming van die nodige bekwaamheid by die benoeming van leerkragte op die staf toesien dat die kerke billike verteenwoordiging kry.

(e) dat deur middel van 'n gemeenskaplike ooreenkoms die tradisies van die twee skole tot hiertoe, gehandhaaf bly.

(f) dat die opleidingskollege vrygelaat word om, ooreenkomstig sy Christelike karakter, die nodige oefengeleentheid vir sy studente in die geamalgameerde skool te vind soos tot hiertoe.

(g) dat wanneer die twee betrokke skoolkommissies tot 'n gemeenskaplike basis geraak het, die uitvoering daarvan aan die skoolraad gelaat word.

.........oooOooo.......

BYLAAG E.

Finale basis van Amalgamasie soos aangeneem

Die Superintendent - Generaal van Onderwys

Departement van Onderwys
Kaapstad

Amalgamasie van die twee plaaslike Primêre Skole

Ons, die ondergetekendes, verteenwoordigende die Skoolkommissies van die Gimnasium en die Publieke Primêre Skool, aanvaar hiermee die amalgamasie van die twee genoemde skole op die volgende basis:

1) Die twee skole amalgameer vanaf 1 Julie 1936.

2) Die naam van die geamalgameerde skool sal wees 'n gepaste naam, gekies deur die Superintendent-Generaal van Onderwys, wat die gebeurtenis sal weergee.

3) Die personele van die twee bestaande skole word behou op die personeel van die geamalgameerde skool.

4) Die skoolkommissie van die geamalgameerde skool sal bestaan uit sewe lede : drie lede van die Gereformeerde Kerk, drie lede van die Ned. Ger. Kerk en een lid wat aan geen van beide kerke behoort nie. Die Kommissie sal homself konstitueer.

5) Die Skoolkommissie van die geamalgameerde skool sal so spoedig moontlik gekies word na die in werking tree van die skool en sal die aanstelling van die prinsipaal op die gebruiklike wyse doen.

6) Die Skoolkommissie sal, met inagneming van die nodige bekwaamheid by die benoeming van leerkragte op die personeel, toesien dat die plaaslike Hollandse Kerke billike verteenwoordiging kry.

7) Dat deur middel van 'n gemeenskaplike ooreenkoms die tradisies van die twee skole tot hiertoe, gehandhaaf bly.

8) Dat die Opleidingskollege vry gelaat word om, ooreenkomstig sy Christelike Karakter, die nodige oefengeleentheid vir sy studente in die geamalgameerde skool te vind

soos tot hiertoe.

9) Dat die uitvoering van die gemeenskaplike basis waartoe ons geraak het, aan die Skoolraad gelaat word.

Namens die Skoolkommissie van die Gimnasium :

.... Voors.

.... Sekr.

Namens die Skoolkommissie van die Publieke Primêre Skool :

.... Voors.

.... Sekr.

Gedateer te Steynsburg hierdie ..... dag van .... 1936.

.......oooOooo.......

BYLAAG F.

Brief van die Skoolkommissie van die Gimnasium Primêre Skool aan die Kerkraad van die Gereformeerde Kerk na die amalgamasie van die Laerskole op Steynsburg

Steynsburg.
31 Aug. 1936.

Die Eerw. Voorsitter en Kerkraad,
Die Gereformeerde Kerk,
Steynsburg.
Eerw. Voors.,

Aan die ondergetekendes is deur die Skoolkommissie van die Gimnasium Primêre Skool, op sy laaste vergadering, opgedra om namens genoemde Skoolkommissie skriftelik oor te bring die innige en opregte dank van die ouers, die staf en die kommissie vir die jarelange ondersteuning, so finansieel as moreel, aan hierdie skool gegee deur die kerkraad en die gemeente. Sonder hierdie hulp was dit nie moontlik om die skool in stand te hou, en ook nie moontlik om tot die eervolle amalgamasie oor te gaan nie.

Dit is ons aangenaam om mee te deel, dat die kommissie tot die allerlaaste gestaan het vir die groot beginsels van die C.N.O.-beweging en selfs daarin geslaag het om die vernaamste daarvan in die basis van die amalgamasie ingelyf te kry, waardeur gewaarborg is dat die geamalgameerde skool nie kleurloos, wat taal en Godsdiens betref, sal wees nie en dat soos in die verlede die kinders van die gemeente die gewone voorbereiding vir die katkisasie nog sal ontvang.

Met alle agting,
U dienswillige dienare,
(Get.) D. Gerbrand Venter Voors.
(Get.) G.van G. Bekker Sekr.

.......oooOooo.......

BYLAAG G

Steynsburg.
7 Mei 1948.

Aan alle Kerkrade van die Gereformeerde Kerk in Kaapland en S.W. Afrika

Waarde Broeders,

Die Kerkraad van die Gereformeerde gemeente van Steynsburg wens die volgende i.v.m. die plaaslike Opleidingskollege onder u aandag te bring : Die Opleidingskollege staan op die punt om deur die Departement van Onderwys gesluit te word, deur gebrek aan studente .... hier is slegs 18.

Dit kan en dit mag nie gebeur nie. Vanaf 1905 staan die skool vir C.N.O. in Steynsburg. Die gemeente van Steynsburg het vir die C.N.O.-ideaal hier opgeoffer nagenoeg £30,000 en as die bou van die hostel bygereken word dan is dit £40,000, want die hostel kos £10,000. Steynsburg se gemeente dra in die eerste plek die verantwoordelikheid vir die betaal van die £10,000. Sal ons dan nou terugdeins en ontrou word aan die nagedagtenis van die oprigters en bouers van 50 jaar gelede?

Die Kollege behoort aan die Gereformeerde Kerk. Die doel en strewe was en is nog, soos in die leuse vasgelê: „PRO CHRISTO NOSTRO REGE," d.i. „VIR KRISTUS ONSE KONING." Hier is en word die studente Kristelik Nasionaal opgelei; en boweal in die suiwere Gereformeerde leer. Verloor ons eenmaal die houvas op die Kollege of liewer verloor ons die Kollege, dan sal ons dit nooit weer terug kry nie.

Die Nederduits Gereformeerde Kerk het beheer oor 'n aantal Kolleges, die Roomse Kerk konsentreer op een, die Engelse kerk op een, selfs die Naturelle en Kleurlinge het hul Kolleges. Almal is oorvol en die van ons kwyn weg omdat daar nie studente is nie. Waar is die Gereformeerde studente dan ?

In die 34 jaar van sy bestaan, het Steynsburg se Kollege 840 studente aan ons volk gelewer. Manne en vroue wat altyd hulle plekke volstaan in die lewe; hulle is versprei oor die lengte en breedte van ons land. Waar 'n mens ookal kom, tref jy hulle aan. Hulle is van die nuttigste lidmate van

ons kerk. Jy tref hulle oral aan as ouderlinge en diakens in ons gemeentes, manne en vroue wat die voortou neem in ons gemeentelike lewe.

Die Kerkraad van Steynsburg wil u dan beleefdelik dog dringend versoek om te help om die kollege van ondergang te red, deur uit u kerkraad 'n kommissie te benoem om studente te werf en so gou as moontlik .... voor 31 Julie 1948 .... aan ondergetekendes te laat weet hoeveel studente u kan kry om hierheen te kom in begin van 1949. Ons sal 'n sekere getal moet waarborg as ons die kollege wil red.

U red nie alleen die kollege nie, maar u red u kinders. U red die ideaal waarna ons strewe. C.N.O. is vandag die slagspreuk by 'n groot deel van ons volk. Manne wat ons vroeër beveg het is vandag die leiers daarvan. Hier het ons 'n skool wat onderwysers en onderwyseresse vir C.N.O. oplei, laat ons dit daadwerklik ondersteun en help. Wat sal dit ons baat om gedurig te praat van C.N.O. en ons laat die kans om C.N.O. te bevorder verbygaan ?

Ons vra u beleefdelik om u seuns en dogters hierheen te stuur na u skool, waar u belydenis uitgelewe word en waar hulle opgelei word in die wete dat KRISTUS koning is.

Met hoogagting,
U broeders in Kristus,
W.g. I.L. Vorster Voors.
C.H. Kruger Skriba.

.......oooOooo.......

- BIBLIOGRAFIE -

A. BOEKE :

1. ALBERTYN, J.R. DU TOIT, P. en THERON, H.S. : Kerk en Stad - Verslag van Kommissie van ondersoek oor Stadstoestande. 1947.

2. AUCAMP, A.J. : Bilingual Education and Nationalism with special reference to South Africa. L.J. van Schaik, Ltd., Pretoria, 1926.

3. BOSHOFF, S.P.E. : Volk en Taal van Suid-Afrika. J.H. de Bussy, Bpk., Pretoria, 1921.

4. CACHET, prof. J. Lion : Gedenkboek van die 50 jarige bestaan der Gereformeerde Kerk in Zuid-Afrika, A.D. 1859 - 1909. A.H. Koomans, Potchefstroom, 1909.

5. COETZEE, J. Chris. : Onderwys in Transvaal, 1838 - 1937. 'n Historiese Oorsig. J.L. van Schaik, Pretoria, 1941.

6. CORY, G.E. : The Rise of South Africa Part 11., London, 1913.

7. DEKKER, G. : Afrikaanse Literatuurgeskiedenis. Nasionale Pers Beperk, 1935.

8. DREYER, A. : Boustowwe vir die Geskiedenis van die Nederduits Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika, Deel 111, 1804 - 1836. Uitgegee deur die Jaarboekkommissie van die Raad van die Nederduits Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika, 1936.

9. Dr. O'KULIS : Doppers - Nas. Pers Bpk., 1918.

10. GIE, S.F.N. : Geskiedenis van Suid-Afrika Deel 11, 1795 - 1918. Pro Eccl. Drukkery Stellenbosch, 1939.

11. HOFMEYR, J.H. : Het Leven van Jan Hendrik Hofmeyr (Onze Jan) in samewerking met Senator de Edelachtbare F.W. Reitz. Kaapstad : Van de Zandt de Villiers Drukpers Maatschappy, Beperk, 1913.

12. MALHERBE, E.G. : Education in South Africa (1652 - 1922). Juta & Co. Ltd., Cape Town and Johannesburg, 1925.

/ 13......XV

13. McKERRON, M.E. : A History of Education in South Africa, 1652 - 1932. J.L. van Schaik, Bpk., Pretoria, 1934.

14. PELLS, E.G. : The History of Education in South Africa, 1652 - 1938. Juta & Co., Ltd., Cape Town, 1938.

15. SCHREINER, OLIVE : Thoughts on South Africa. Unwin, London, 1923.

16. VAN WYK, A.H. d. P. : Die Invloed van die Engelse Skoolwese op die Kaapse Skoolwese, 1906 - 1915. J.L. van Schaik, Bpk., Pretoria, 1947.

17. VON WIELLIGH, C.R. : Eerste Skrywers. J.L. van Schaik, Beperk, Pretoria, 1922.

18. WALKER, ERIC A. : Lord de Villiers and his Times. South Africa 1842 - 1914. Constable & Co., London, 1925.

19. WOLTJER, J. : Wat is het doel van het Christelijk Nationaal Schoolonderwijs? J.B. Wolters, Groningen, 1911.

B. <u>PAMFLETTE EN ARTIKELS</u>:

1. DU TOIT, J.D. : Christelijk Onderwys met of Zonder Dogma. Lezing gehouden voor de Vereeniging van Christelijke Belangen te Pretoria op 20 Juni 1908. Gedruk deur N.D. van der Reyden, Pretoria.

2. KAMP, J. : De School Hoort aan de Ouders. Het Westen - Drukkery, Potchefstroom, 1912.

: De Stand van de Schoolkwestie. 'n Artikel in die Almanak voor De Gereformeerde Kerk in Zuid Afrika voor het jaar 1906.

3. POSTMA, F. : Vaderlandsche Geschiedenis. 'n Artikel in dieselfde Kerkalmanak onder 2 genoem.

: Dr. P.C. Snyman. 'n Artikel in die Almanak van die Gereformeerde Kerk, 1916.

4. POSTMA, M. : Ons Christelijk Nationaal Onderwys. 'n Artikel in die Almanak voor de Gereformeerde Kerk in Zuid Afrika voor het jaar 1905.

5. PRETORIUS, J.A. : Geskiedkundige oorsig van die Opleidingskollege Steynsburg.

/Pretorius...XVI

PRETORIUS, J.A. : Die Steynsburgse Opleidingskollege, 'n mededeling in Die Kerkblad van 20 Augustus 1948.

6. VAN ROOY, J.C. : Die Gereformeerde Kerk van Steynsburg en Christelik Nasionale Onderwys. Lesing gehou tydens die feestelike herdenking van die stigting van die Gereformeerde Kerk Steynsburg 9 - 11 Desember 1932 en gepubliseer in die Gedenkboek van dié gemeente.

C. <u>ARGIVALE BRONNE</u>:

1. <u>NOTULES</u> van die Kerkraad van die Gereformeerde Kerk Steynsburg, 1904 - 1950.
2. <u>NOTULEN</u> van de Algemene Vergadering der Kaap Kolonie, 1904 - 1926.
3. <u>NOTULE</u> van die Partikuliere Sinode van die Gereformeerde Gemeentes van die Kaapprovinsie, 1927 - 1950.
4. <u>HANDELINGE</u> van die Algemene Synodale Kerkvergadering van die Gereformeerde Gemeentes in Suid-Afrika, 1882 en vanaf 1897.
5. <u>NOTULE</u> van die Kommissie benoem deur die Algemene Vergadering in verband met die Gereformeerde Gymnasium te Steynsburg, 1907 - 1933.
6. NOTULEN van de School Commissie van de Vrye Christelijke School te Steynsburg, 20/1/05 - 21/6/18.
7. <u>NOTULE</u> van die C.N.O.- Primêre Skool Komitee, 21/3/25 - 19/6/36.
8. <u>NOTULE</u> van die Skoolraad van Steynsburg, 1913 - 1950.
9. <u>NOTULE</u> van die Van Rooy Losieshuiskomitee, 24/3/34 - 16/2/51.
10. <u>KASBOEKE</u> van die C.N.O.-skole op Steynsburg, vanaf 1905 - 1924.
11. <u>NOTULES</u> van C.N.O.-Konferensies, 1911 en 1912.
12. <u>AFSKRIF</u> van die aanbeveling van die Skoolraad van Steynsburg ter ondersteuning van die Sub-Kommissie se aansoek om subsidie, 18/5/12.
13. <u>BRIEF</u> van H.J.J. van der Walt aan H. Burton, 13/6/12.
14. <u>BRIEF</u> van die Skoolraadsekretaris Steynsburg, aan die S.G.O., 13/2/12.

15. BRIEF van ds. W. Postma aan die Skoolraad van Steynsburg, 9/4/12.

16. BRIEF van die Sekretaris van Onderwys, Charles Marray, aan die Skoolraad van Steynsburg. 25/4/12.

17. JAARVERSLAG van die waarnemende hoof van die Gereformeerde Gimnasium, J.C. Coetzee, aan die Skoolkommissie, 15/12/16.

18. JAARVERSLAG van die waarnemende hoof van die Gereformeerde Gimnasium, J.A. Pretorius, aan die Skoolkommissie, Desember 1918.

19. BRIEF van die Sub-Kommissie van die Normaal, onderteken deur ds. D.G. Venter as voorsitter, aan die S.G.O. van Kaapland, 22/4/26.

20. BRIEWE gerig aan die Sub-Kommissie van die Steynsburgse Opleidingskollege deur die S.G.O., 18/5/26 en 7/9/26.

21. BRIEWE van ds. D. Postma aan die S.G.O., 21/2/39, 27/2/40 en 22/3/40.

22. AFSKRIF van die Konstitusie van die Leningsfonds van die Steynsburgse Opleidingskollege.

23. AFSKRIF van die testament van S.J. van Wyk van Bloemhof, Burgersdorp.

D. ONGEPUBLISEERDE VERHANDELINGE EN PROEFSKRIFTE:

1. CILLIERS, D.H. : Die Stryd van die Afrikaanssprekende in Kaapland om sy eie Skool, 1652 - 1939.

   : Geskiedenis van Christelik Nasionale Onderwys in Kaapland tot 1900.

2. BINGLE, P.W. : Die Gereformeerde Kerk en die Onderwys in Suid-Afrika 1859 - 1899.

3. ARNOLD, N. : Die Christelik - Nasionale Onderwysbeweging in Suid-Afrika gedurende die Tydperk 1907 - 1920.

4. VAN DER VYVER, G.C.P. : Professor Dirk Postma 1818 - 1890.

/E. PERIODIEKE...,XV111

E. PERIODIEKE PUBLIKASIES:

1. Het Kerkblad.
2. C.N.O.- Jaarblad, uitgegee deur die studente van die Normaal, 1915, 1916 en 1918.
3. Rapporte van die Superintendent Generaal van Onderwys van Kaapland, vanaf 1899.
4. Die Gekonsolideerde Onderwyswet van Kaapland, 1921.
5. Prospektus van die Steynsburgse Opleidingskollege vir 1941.
6. Beknopte prospektus van die Steynsburgse Opleidingskollege vir 1945.

F. PERSOONLIKE BRONNE:

1. Jaarverslae van die hoof van die Steynsburgse Opleidingskollege voorgelê aan die Adviserende Komitee van die Kollege en aan die Partikuliere Sinode van Kaapland, 1932 - 1950.
2. Persoonlike briewe van ds. P.C. Snyman aan ds. W. Postma met die volgende datums: 19/4/07. 7/4/08 en 13/4/08.
3. Outobiografie van J.A. Pretorius, laaste hoof van die Steynsburgse Opleidingskollege, April 1932 tot Desember 1949.
4. Informasie ontvang van ds. I.J. Lessing, Sekretaris-Penningmeester van die Administratiewe Buro van die Gereformeerde Kerk, 17/11/58.

.......oooOooo.......